DE MIJNWERKERSSTAKING IN AMERIKA

Herhaalde malen is er in Spartacus op gewezen, dat in het tegenwoordige kapitalisme de vakvereniging uitgediend heeft als wapen van de arbeiders in de klassenstrijd. De conclusie, dat de vakverenigingen de arbeiders niet meer kunnen dienen, geldt niet alleen voor Nederland, maar voor het kapitalisme in de hele wereld. Het geldt ook voor het land waar het kapitalisme een enorme macht heeft bereikt: Amerika.

Op het eerste gezicht schijnt een dergelijke uitspraak volkomen in strijd te zijn met de feiten. De vakverenigingen in Amerika hebben nog een zeer sterke positie en herhaaldelijk komen stakingen voor, ook grote, die door de vakorganisaties worden gesteund. Voornamelijk is dat het geval in de mijnindustrie, waar de U.M.W., met John Lewis aan het hoofd, een schijnbaar zeer scherpe strijd voert.

De mijnwerkersstaking in Amerika is ongetwijfeld een stuk werkelijke klassenstrijd. Het feit, dat deze staking door een vakvereniging wordt geleid, doet daar niets aan af of toe. In deze strijd hebben we nu eens een voorbeeld van een vakvereniging waarvan men niet kan zeggen dat zij zich gewillig door de staat laat onderwerpen. Er is geen twijfel aan, dat de U.M.W. alles op alles zet om haar strijdpositie tegenover de staat te handhaven en te versterken. Maar juist hierdoor komt de beperktheid van de macht van de vakvereniging duidelijker dan ooit naar voren. Bij andere stakingen, met andere vakorganisaties, liet de vakverenigingsleiding de arbeiders meestal onmiddellijk in de steek. Het resultaat was dan, dat de arbeiders meenden de toestand te kunnen verbeteren door een andere leiding in de vakvereniging te kiezen. Ten aanzien van de U.M.W. is deze houding niet mogelijk, want deze organisatie gebruikt inderdaad alle middelen, die haar als vakbeweging ten dienste staan. Daarom is de uiteindelijke machteloosheid van deze organisatie niet het gevolg van een corrupte leiding, maar hij drukt het bankroet uit van het vakverenigingsstelsel zelf.

Op het ogenblik, waarop we dit schrijven, is de staking nog in volle gang en het is nog lang niet uitgemaakt wie in deze strijd de winnende partij zal blijven. Stellig is de rol van de U.M.W. met deze ene staking niet uitgespeeld, ook niet als de strijd in een nederlaag zou eindigen. De materiële en morele reserves van deze grote organisatie zijn nog lang niet uitgeput. De strijd zal ook later worden voortgezet. Maar dit alleen is net voldoende om de positie van de vakvereniging te handhaven. De macht van de kapitaalsorganisatie wordt aldoor sterker, de macht, die de strijd der arbeiders tracht dood te drukken, groeit met de dag. Een verzet van de kant van de arbeiders kan daar op de duur alleen tegenop tornen, als het in dezelfde verhouding groeit. Maar dit is met de door de U.M.W. geleide strijd niet het geval. Hij beweegt zich steeds op hetzelfde plan, zonder enig perspectief voor verder ontwikkeling. Daardoor neemt deze strijd het karakter aan van een verdedigingsactie, een laatste, hardnekkige poging van de arbeiders om de opdringende kapitaalsmacht tot stilstand te brengen. Maar het positieve element, de organisatie van nieuwe arbeidersmacht ontbreekt volkomen. En hierdoor is ook het uiteindelijke resultaat van dit verzet bepaald.

Om de betekenis van de tegenwoordige strijd te begrijpen, moeten we iets teruggaan in zijn ontwikkelingsgeschiedenis. Tijdens de oorlog waren de kolenmijnen door de Amerikaanse staat „genationaliseerd". Deze „nationalisatie" betekende in werkelijkheid niets anders dan een garantie van de arbeidsvrede door de staat. De winsten bleven vloeien in de zakken der particuliere ondernemers, maar de staat was vertegenwoordigd in de administratie der mijnen. En de arbeiders, nu „staatsemployees" geworden, waren onderworpen aan de beperkende maatregelen die tijdens de oorlog voor deze groep golden.

Nog enige tijd na de oorlog, tot Juni 1947 n.l. zijn de Amerikaanse mijnen „staatseigendom" gebleven. Wij herinneren ons, hoe nog tijdens deze administratie, in de herfst van 1946 de laatste grootste krachtmeting van de mijnwerkers en van de U.M.W. met de staat plaats had. De staking van 1946 leidde tot de gerechtelijke vervolging van Lewis en van de U.M.W., omdat Lewis een rechterlijk bevel, om de staking op te heffen, had genegeerd. Daarbij werd de U.M.W. veroordeeld tot een boete van $ 3.500.000.— en Lewis tot $ 10.000. De boete van de U.M.W. werd later door het hooggerechtshof tot $ 700.000 verlaagd.

De mijnwerkersstaking was stellig een der aanleidingen tot het aannemen van de Taft-Hartley-wet, die de macht der vakverenigingen sterk beperkt. Deze wet verbiedt o.a. aan de vakverenigingen een staking uit te roepen of te ondersteunen tijdens de geldigheidsduur van het met de ondernemer afgesloten contract. De U.M.W. heeft echter deze bepaling weten te ontduiken, doordat zij in het contract met de ondernemers de clausule liet opnemen, dat de arbeiders alleen zouden werken „zolang ze daartoe genegen waren". Dit betekende dus, dat een wegblijven van het werk niet als contractbreuk of als staking kon worden opgevat, immers, het contract verplichtte de arbeiders niet op het werk te komen als ze daar geen zin in hadden.

II.

Naar de opvatting van de U.M.W. is de tegenwoordige strijd in de mijnindustrie geen staking. De arbeiders zijn eenvoudig „niet genegen" te werken en daartoe hebben ze, volgens het met de ondernemers overeengekomen contract, het volste recht.

De aanleiding van de staking ligt in het gebruik van het pensioenfonds, dat in de vorige herfst is opgericht. Toen de U.M.W. in de herfst van 1947 een nieuw contract met de ondernemers afsloot, slaagde ze erin, tal van voordelen te bedingen. Hieronder vallen niet alleen loonsverhogingen en de opname van de beroemde ontduikingsclausule, maar ook de instelling van een pensioenfonds.

Dit pensioenfonds is inderdaad opgericht, en is thans aangegroeid tot een bedrag van $ 32.000.000. Er is echter strijd uitgebroken over de kwestie hoe dit fonds zou worden besteed en inderdaad is er nog geen cent uitbetaald.

Over deze kwestie is een rondschrijven gezonden door de leiding van de vakvereniging aan de leden en de dag daarop lagen de mijnen stil. Lewis beroept zich er dus op dat er in het geheel geen staking is afgekondigd. De arbeiders hebben geheel en al uit zichzelf het werk verlaten. Onder dwang van de rechter heeft hij later aan de arbeiders een brief gestuurd waarin werd gezegd dat „wat hem betreft de arbeiders mochten werken als het hen paste". Deze brief heeft geen eind gemaakt aan de staking. Kort geleden heeft de strijd zich zelfs uitgebreid, doordat de anthracietwerkers, die onder een ander contract werken, in sympathiestaking zijn gegaan. De Taft-Hartley-wet verbiedt solidarieteitsstakingen, maar dit heeft de uitbreiding van de strijd niet verhinderd.

Op het ogenblik wordt een nieuwe gerechtelijke vervolging tegen Lewis ingesteld, steunende op de Taft-Hartley-wet. Nu de mijnwerkers geen staatsemployees meer zijn, is een ingrijpen van de rechterlijke macht op grond van de oude wetgeving niet meer mogelijk, maar de Taft-Hartley-wet is speciaal in het leven geroepen om in dergelijke gevallen te voorzien. Volgens de U.M.W. is de Taft-Hartley-wet in strijd met de constitutie en het is duidelijk, dat we een nieuwe advocatenrel zijn te wachten, die tot in het hooggerechtshof zal worden voortgezet.

Hoe deze geschiedenis verder zal verlopen is thans nog moeilijk te zeggen. De tendens van de ontwikkeling is echter overduidelijk. In de mijnindustrie hebben we te doen met een zeer strijdbereide groep arbeiders, georganiseerd in wat men gewoonlijk noemt een strijdbare vakvereniging. Alle voorwaarden voor het slagen van de vakverenigingsstrijd, wanneer dit mogelijk is, zijn dus aanwezig.

De Amerikaanse staat heeft een nieuwe wetgeving ingesteld, z.g. om de rechten van de arbeiders tegenover de willekeur der vakverenigingen te beschermen. In het bijzonder wil hij de vakvereniging het recht ontnemen om stakingen af te kondigen, omdat hierdoor de „vrijheid van het individu om te werken" zou worden teniet gedaan. Thans wil hij echter diezelfde vakvereniging het bevel doen uitvaardigen om tot het werk terug te keren. Er is dus geen sprake van, dat de staat de macht van de vakvereniging om zijn leden te bevelen zou willen teniet doen. Integendeel, hij wil die macht handhaven en zelfs versterken, mits hij gebruikt wordt, niet om de strijd der arbeiders te ondersteunen, maar om die te breken.

De Amerikaanse vakverenigingen hebben bijna allemaal tegen de Taft-Hartley-wet geprotesteerd. De U.M.W. is echter de enige vakvereniging die het gewaagd heeft deze wet openlijk te negeren en ertegen in verzet te komen. Maar de U.M.W. is een der grootste en machtigste vakorganisaties in Amerika en haar verzet telt zwaar.

De Amerikaanse staat heeft echter besloten de zelfstandige macht der vakverenigingen te breken. Hij moet dit doen, omdat hij zich voorbereidt op de oorlog met Rusland, die van hem een oneindig veel grotere krachtsinspanning zal eisen, dan de vroegere strijd tegen Duitsland en Japan. Alle zwakke plekken in de kapitalistische organisatie van Amerika moeten daarom worden opgeruimd. Een van de zwakste plekken is onetwijfeld de onzekerheid van de arbeidsvrede en daarom moeten de maatregelen, die genomen worden om deze vrede te verzekeren, met alle middelen worden doorgezet. Openlijk fascistische onderdrukkingsmaatregelen kan de Amerikaanse staat zich echter niet zo gemakkelijk veroorloven, omdat hierdoor andere verzetsbronnen zouden kunnen worden opengelegd. Daarom moet hij de moeilijker weg gaan van de z.g. „democratische" organisatie. Het uiteindelijke doel is echter hetzelfde, nl. de volkomen onderwerping van de arbeiders aan de staat, in dit geval door middel van de vakorganisatie. De tegenwoordige strijd met de U.M.W. zal leren, in hoeverre de Amerikaanse staat erin slaagt, dit resultaat te bereiken.

Spartacus en het arbeidersfront

Deze week kwam opnieuw, door onverwachtse belangrijke copy, (wij wijzen op het artikel „mijnwerkersstaking in Amerika" en „Van Stap tot Stap") onze rubriek „Spartacus enz." in het gedrang. Wij nemen ons voor de volgende week de rubriek te hervatten.

Maar nu we toch even aan het woord zijn, kunnen we niet nalaten, nog even een goed woord te doen voor de werkgroep „Spartacus op de Vesuvius", die ons de vorige week zo heerlijk dwars zat.

Heeft U uw bijdrage al gestort? Het adres voor uw postwissel is: Jac Rijpkema, Stortenbekerstraat 7, Den Haag.

Vacantieweek 1948

De laatste weken is het aantal aanmeldingen voor de vacantieweek in Putten, die gehouden zal worden van 7 tot 14 Augustus, al aardig toegenomen. Van de circa 90 plaatsen is nu de helft besteld. Binnenkort moet de inschrijving worden gesloten. Wij verwachten daarom, dat de kameraden die zich nog niet opgaven, dat nu binnen veertien dagen zullen doen. Voor hen, die het eventueel nog niet weten: het kamphuis ligt in een van de mooiste delen van de Veluwe. Het is prachtig ingericht, met heldere frisse slaapzalen en een mooi dagverblijf. De kosten bedragen *f* 25.— per persoon, maar daar is dan ook alles bij inbegrepen, ook de bediening. Het wordt dus een week van volstrekte vacantie, ook voor de vrouwen. Het verschuldigde moet in bedragen van *f* 3.— per maand worden voldaan. Voor kinderen tot 10 jaar, halve prijs.

Kameraden, wilt ge nog mee, dan niet langer uitstellen. Nu beslissen. Aanmelden bij C. v. d. Kuil, 1e Oostenparkstraat 127 II, Amsterdam-Oost.

WERKGROEP VACANTIEWERK.

1 MEI 1948 PRIJS 12 CENT 8e Jaargang No 18

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.: postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II. Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg. „De Vlam", postgiro 168797 te A'dam

Mei 1948

Van strijddag voor de arbeidsklasse is deze dag door de grote „arbeiders-partijen" al sinds jaren tot feestdag voor de arbeiders geproclameerd.

1 Mei 1948..... een feestdag voor de arbeiders? Neen. Er is geen enkele reden om feest te vieren, temidden van zoveel na-oorlogs-ellende, temidden van zoveel oorlogsgeweld en -dreiging.

Als we denken aan de arbeidsstrijd in de eerste Meidagen, aan de offers, die de arbeiders in de loop der jaren gedurende massa-akties en ook in de strijd van kleinere omvang, gebracht hebben, dan vragen we ons onwillekeurig af, of dit alles te vergeefs geweest is.

De hoop, die de eerste socialisten vervulde, toen ze meenden het gloren van een nieuwe dageraad, het opmarcheren van de arbeidersklasse naar een nieuwe toekomst te zien, is ijdel gebleken.

We zien alom een steeds groter wordende onderdrukking van de arbeidersklasse; ons beste wapen, de werkstaking, wordt ons ontnomen. Waar de staking niet officieel verboden is, daar wordt ze toch in practijk onwettig verklaard. En, waar de arbeiders, ondanks de enorme tegenwerking, toch in verzet komen, daar wordt dit verzet telkens neergeslagen en moeten zij het onderspit delven.

Ten tijde van de eerste Meidag-viering stonden de arbeiders aan de drempel van een nieuwe tijd. Voordien leefden ze in een toestand van volkomen slavernij. Die eerste Meidag was het symbool van het nieuwe bewustzijn, het nieuwe weten der arbeiders. Voor het eerst begonnen zij georganiseend te strijden, voor het eerst beseften zij, dat zij allen tezamen een macht konden vormen.

— o —

Nu staan we weer op de drempel van een nieuwe tijd. Oude waarden, oude organisatievormen hebben afgedaan, ja hebben zich vaak als een ballast in de strijd getoond. De vroegere ideeën over de machtsvorming der arbeiders zijn onhoudbaar gebleken. De arbeiders moeten zoeken, moeten zich bezinnen op nieuwe vormen van strijd, andere machtsvorming. Dit moet zijn tijd hebben, dit kost offers, nu en in de toekomst. Als we bedenken hoe onze vroegere strijdmakkers, onze pioniers gestreden hebben om de toen nieuwe ideeën bij de arbeidersklasse ingang te doen vinden, om ze gemeengoed te maken van alle arbeiders, dan kunnen we eerst goed begrijpen hoe moeilijk onze taak nu is.

— o —

Laten we geen struisvogelpolitiek voeren. Laten we ons er van bewust zijn, dat deze Meidag staat in een tijd, die zeer zwaar is voor de arbeidersklasse. Maar ook in een tijd, waar het lot van de gehele mensheid afhangt, van het inzicht, het bewustzijn, de strijdvaardigheid van juist deze klasse. Als de arbeidersklasse zich niet kan bevrijden van het juk van het kapitalisme, als zij niet in staat is haar klasse-macht te vormen boven en buiten alle politieke partijen, boven en buiten elk persoonlijk belang, dan worden we binnen afzienbare tijd in een nieuwe wereldoorlog gestort.

Daarom moet de eerste Mei 1948, niet een feestdag zijn, niet een dag van grote, brallerige demonstraties, die inwendig hol zijn, maar een dag van ernstig bezinnen op de nieuwe waarden in de klasse-strijd. De waarden, die gelegen zijn in de zelf-actie van de arbeiders, die we overal vinden, waar de arbeiders zelfstandig de strijd voeren en waar zij niet de macht uit handen geven aan partij- of vakbondleiders.

De nieuwe waarden, die ook gelegen zijn in het nieuwe inzicht omtrent doel en wezen van de strijd zelf.

De noodzaak groeit en de tijd rijpt voor de arbeiders om zelf de productie en distributie ter hand te nemen. Dit inzicht moet en zal groeien in de strijd. Aan ons de taak om de arbeiders met deze gedachten vertrouwd te maken, om hen te doen inzien, dat het niet anders kan en dat het zo moet, omdat we geen andere keus hebben. Zelf moeten we begrijpen, dat ook wij pioniers zijn voor het nieuwe, zoals eens de eerste Meistrijders dit geweest zijn, en dat onze worsteling een moeizame is, die iedere dag opnieuw taaie volharding en standvastigheid eist.

Als de Meidag 1948 staat in dit teken, als deze dag een ernstige dag wordt, een dag van bezinnen en verzamelen van nieuwe moed voor de komende strijd, dan is het nog waard een Meidag te houden.

Mei-vergaderingen

Wij wekken de kameraden in Amsterdam en Den Haag op de Meivergaderingen hieronder aangekondigd, t. bezoeken:

Amsterdam: De bijeenkomst wordt georganiseerd door het plaatselijk comitee van de I.F.B.K. De samenkomst vangt om acht uur aan en wordt gehouden in gebouw Frascati in de Nes. Kaarten zijn bij de leden van de I.F.B.K. en bevriende organisaties verkrijgbaar en voorts aan de zaal. Zaal open half acht.

De kameraden A. v. d. Bom, L. J. Bot en Bertus Nansink zullen met nog een kameraad uit de bedrijven het woord voeren. Voorts kan worden meegedeeld, dat de zangvereniging „Steeds Voorwaarts" en het accardeon-ensemble Thony Holshuijsen hun medewerking verlenen, terwijl bovendien Jo Priem zal declameren.

Den Haag: De bijeenkomst wordt door de libertaire organisaties, de I.F.B.K. en Spartacus georganiseerd. Ook deze bijeenkomst wordt a.s. Zaterdag gehouden en vangt om acht uur aan. Zij vindt plaats in het gebouw de Ruyterstraat 67. Kaarten bij de verschillende kameraden en aan de zaal verkrijgbaar. Toegangsprijs 35 ct.

Sprekers zijn: Joh. Nieuwenhuis, G. Hiemstra en G. Reijnders. Het zangkoor Libertas verleent zijn medewerking, terwijl ook accordeonmuziek wordt gegeven.

De Italiaanse verkiezingen

De verkiezingen voor de Italiaanse Kamer van afgevaardigden en de Senaat, die Zondag 18 April werden gehouden, trokken internationaal een buitengewoon grote belangstelling, zowel in de kringen der politici, als in brede lagen van de arbeidersmassa's. Enkele dagen daarna werden de uitslagen bekend. Er is drukker gestemd dan in 1946 en dat wijst er op, dat ook in Italië zelf deze verkiezingen van grote, ja van beslissende betekenis werden geacht.

Alvorens op de oorzaak van de belangstelling en op de betekenis van de verkiezingen nader in te gaan, menen wij goed te doen de door de verschillende partijen behaalde percentages van 1946 en 1948 met elkaar te vergelijken. Hoewel ook dit cijfermateriaal niet overvloedig is, geeft een dergelijke vergelijking nog de beste indruk. De zetelverdeling levert daarom geen goed inzicht, omdat het aantal zetels is vergroot tegenover 1946 en bovendien, omdat in de senaat een belangrijk aantal zetels van te voren is bestemd voor personen uit de voormalige illegaliteit. Ook het vergelijken van behaalde stemmenaantallen kan geen juist beeld brengen, omdat zoals gezegd, ditmaal het aantal opgekomen kiezers veel groter is geweest dan in 1946.

	Percentage	
	1946	1948
Christen-democraten	35.2	48.7
Nationaal blok	2.8	3.8
Monarchisten		2.8
Republikeinen	4.3	2.5
Neo-fascisten	5.1	2.0
Socialisten (in 1948 Saragat)	20.9	7.1
Volksfront (in 1946 Stalinisten)	19.0	30.7

De lezer ziet, dat het overzicht voor beide verkiezingen niet compleet is. Intussen geven de ons bekende percentages toch wel een indruk over de plaatsgevonden verschuiving. Daarbij moet men in het oog houden, dat er in de socialistische partij een scheuring heeft plaats gehad. Deze partij was zeker 1946 tot het volksfront toegetreden. Telt men hun percentages van 1946 bijeen, dan blijkt, dat dit volksfront het oude percentage niet heeft kunnen handhaven. Er is een daling van 39.9 tot 30.7 %. Maar zelfs wanneer men de in de verhoudingen van nu politiek ontoelaatbare methode zou volgen om bij het volksfront-percentage dat van de Socialistische Saragat-partij te tellen, dan nog behalen deze groepen tezamen met 37.8% niet het zeeds genoemde percentage van 1946, 39.9 %. Dit betekent de opschuiving naar de zuiver burgerlijke groepen, in het bijzonder naar de katholieke Christen-democraten, bij wie men aan de naam democraten maar niet al te grote waarde moet toekennen. Die verschuiving blijkt verder overduidelijk uit de percentages van die partij zelf. Zij steeg van 35.2 tot 48.7 %.

Met dit cijferbeeld willen we volstaan, om verder een beschouwing te wijden aan de oorzaak van de belangstelling, die de verkiezingen overal trokken en de betekenis, die er aan moet worden toegekend.

De grote belangstelling.

Het is met deze verkiezingen een eigenaardige zaak. Eens waren parlementsverkiezingen vooral een nationale aangelegenheid. Over het algemeen was in het jonge kapitalisme de belangstelling buiten het betrokken land vrij matig. De staten stonden meer op zichzelf. De nationale politiek kon boogstens andere staten enigszins beroeren, wanneer de inzet van de verkiezingen ging om de in de volgende periode te volgen handels- en algemene economische politiek tegenover het buitenland in het algemeen, of tegenover bepaalde andere landen. Voor de arbeidersklasse ging het meestal om de vraag, of er een regering zou komen, die uit eigen wil, of gedreven door een sterke oppositie, sociale politiek zou voeren.

Dit tijdvak zijn we te boven. Ook al worden in verkiezingstijden de grote massa's nog min of meer gepakt door de leuzen, die worden gepropageerd, in het algemeen is de geestdrift sterk gedaald. De arbeiders zijn er zich in grote getale toch vaag van bewust geworden, dat het tijdvak van de strijd om sociale hervormingen definitief afgesloten is. De in het moderne kapitalisme toegenomen verscherpte belangentegenstellingen tussen de imperialisten zit de mogelijkheden waarin vele landen zijn komen te verkeren, bieden slechts ruimte aan een binnenlandse politiek, die gericht is op verscherpte en goed-georganiseerde uitbuiting van de arbeiders.

En nu, terwijl dat alles dus al doorwerkt, met als nevenverschijnsel, dat ook het inzicht langzaam begint baan te breken, dat de klassestrijd niet een strijd in parlementen maar van de klasse zelf is, nu staan wij plotseling voor deze zo grote belangstelling opwekkende Italiaanse parlementsverkiezingen. Het is nodig daaraan onze aandacht te besteden.

Wij behoeven de kwestie slechts aan te wijzen, om van vele zijdes het antwoord al te horen. Deze verkiezingen konden alleen, zowel in Italië zelf, als daarbuiten, die enorme belangstelling trekken, omdat zij geen binnenlandse, geen nationale aangelegenheid betroffen, maar omdat zij een, al of niet gewicht in de schaal werpend oordeel vroegen van het Italiaanse kiezerscorps, over de vraag of zij in de strijd tussen de wereldmachten, Rusland en Amerika, hun sympathie gaven aan de een of de ander. Uit het verdere betoog zal volgen, dat men voorzichtig moet zijn met een uitspraak, die in dit opzicht verder gaat dan wij hier deden.

Daarmee is duidelijk gezegd, dat deze verkiezingen, op de keper beschouwd, niet meer behoren tot het soort, waarin de arbeidersbeweging in het verre verleden een rol speelde, teneinde eigen sociale belangen aan de orde te stellen. Nog minder gaat het er om, het parlement te benutten, zoals de derde internationale in haar jonge tijd zich ten doel stelde, als revolutionnaire spreektribune.

Deze verkiezingen hielden nog slechts de oude schijn op, dat het volk zijn eigen regeerders kiest. In werkelijkheid dienden zij er toe om, wat elke imperialistische kracht tegenwoordig moet nastreven, de gezindheid van de massa te winnen voor haar systeem van kapitalistische organisatie.

Het gaat er daarbij dus niet om, aan de massa haar oordeel te vragen; integendeel, het gaat er om het oordeel van de massa te vormen en haar gezindheid in het gewenste spoor te brengen. En wij moeten dus vasthouden aan ons inzicht, dat de massa wederom als materiaal der machthebbers wordt gebruikt. Wij beschikken nog niet over gegevens uit de revolutionnaire arbeidersbeweging van Italië zelf. Zodra we die bezitten, zullen we nog nader op de kwestie terug komen. Zoals onze lezers weten, bestaat er in dat land een partij van internationale communisten die ook zoals wij tot de conclusie is gekomen, dat de arbeidersklasse aan de verkiezingen niet meer moet deelnemen. Ook zij acht die deelname schadelijk voor het klasse-inzicht, omdat ze toch altijd weer illusies wekt, over mogelijkheden om langs parlementaire weg iets te bereiken. Het komt er immers juist nu op aan, dat de arbeiders leren inzien, dat zij alleen door eigen zelfstandige strijd vanuit de bedrijven macht kunnen ontplooien, overwinningen kunnen bevechten. De Italiaanse partij telt enige duizenden leden en zij is dus ontegenzeggelijk sterker dan in de meeste andere landen van West- en Zuid-Europa dergelijke formaties zijn. Gezien de enorme deelname van de massa aan deze verkiezingen, moet wel worden vastgesteld, dat zij er voorlopig niet in is kunnen slagen, de Italiaanse arbeiders in belangrijke mate tot ontbouding van stemmen te brengen. De verhoudingen daarvoor lagen ontegenzeggelijk ook zeer ongunstig. Niet deelnemen aan verkiezingen heeft bovendien als massaal verschijnsel in dit tijdvak noodzakelijk een aanvulling nodig. Het moet voortspruiten uit het inzicht, dat langs die weg niets meer is te verwachten. Maar dan zal de massa ook reeds door een groeiende gedachte gedragen moeten worden, dat het andere middel, de eigen economische strijd, de enige weg is. Ditmaal zijn de arbeiders nog gedeeld door de beide elkaar bestrijdende imperialistische fronten. Zij toonden geen eigen klassekracht.

De betekenis van Italië.

Over de betekenis van deze verkiezingen behoeven wij verder weinig meer te zeggen. De zin er van komt in het voorafgaande voldoende uit. Het gaat dus meer om de betekenis van Italië. De betekenis van de uitslag is daarin gelegen, dat de gezindheid van de Italiaanse massa's in meerderheid anti-stalinistisch is, maar dat toch altijd bijna een derde deel zich er vóór heeft uitgesproken. Dat betekent, dat Rusland, zeker in de industriestreken, de slagaders van het economische leven, over een sterke, en vermoedelijk strijdbare, anti-Amerikaanse gezindheid beschikt. Wij gebruiken dit woord „beschikt" met opzet. Klassebewustheid moeten wij in die formatie niet zoeken. Zij is slechts een troef in Stalinistische hand, die zij nog meermalen zal pogen uit te spelen. Wanneer die Russisch gerichte massa groter was geweest, of er een eldere gerichte meerderheid zou zijn gebleken, dan zouden natuurlijk de politieke tegenstellingen tussen Amerika en Rusland hier nog scherper vormen hebben aangenomen. Want men behoeft er niet aan te twijfelen, dat, ongeacht de uitslag, Amerika er niet in zou hebben berust, dat Italië zou zijn overgegaan naar het Russische blok. De millioenen dollars, die ten behoeve van Italië aan het plan Marshall voorafgingen, hadden de strekking de gewenste pro-Amerikaanse gezindheid te verwekken. In de laatste maanden zijn grote leveranties aan Italië gedaan, om dat doel te bereiken. Maar wanneer desoondanks de uitslag andersom zou zijn geweest, dan..... laten wij het Handelsblad van 23 April laten spreken:

> „dan zal het wel duidelijk zijn, dat Amerika daarin niet had kunnen berusten en dat we dan veel dichter bij een gewapend conflict hadden gestaan."

Men ziet welke waarde democratie thans nog heeft.

Het is goed deze dingen in het oog te houden. De oude Romeinen spraken over de Middellandse zee als van de „Mare Nostrum", onze zee. Italië heeft geen glimp van de macht, die destijds dat Romeinse Rijk bezat. Maar nog altijd is het gelegen midden in deze binnenzee. Wie Italië beheerst, beheerst al het omringende gebied. Italië en Griekenland beschermen de weg voor Amerika naar de rijke oliegebieden in het nabije Oosten, zoals Turkije de wachter is aan de poorten, die Rusland toegang zouden kunnen verlenen tot die gebieden, zo niet deze wachter als trouwe Amerikaanse voorpost, de poorten gesloten hield.

Wederzijds zal men pogen, de gezindheid van de massa's tot zich te trekken in al deze landen, maar geen parlementaire verkiezingen, geen democratie of fascisme, zullen geëerbiedigd worden, als het er om gaat de machtspositie te behouden of te veroveren.

Zo zijn deze verkiezingen alleen te beoordelen als bijkomstige gebeurtenissen in de grote imperialistische worsteling. Zo zijn zij het bewijs van de nog zwakke klassekracht die onze klasse bezit, door haar tekort aan inzicht.

Maar wat ons de zekerheid geeft dat die kracht groeien zal, is het feit, dat wie ook de heersers zij, uitbuiting en dus klassenstrijd blijven en daardoor zal onze klasse ook de nieuwe verhoudingen van het kapitalisme uit de ervaringen leren kennen.

De Rekeneenheid in het Communisme

Vervolg

In de handel, in de ruil, wordt ook gerekend. Men ruilt mudden tarwe voor een aantal spaden of een lengte electrische kabel. Het geld speelt daarbij een bemiddelende rol. Doch wat is geld in dit verband? Een vordering op goederen. Het is wettig betaalmiddel en ieder is verplicht het ter delging van een schuld aan te nemen. Wie verkoopt, ontvangt dus een vordering op de meest verscheiden goederen. Iemand verkoopt oud papier en kan met het ontvangen geld diamanten kopen. Een hoeveelheid oud papier, die *f* 1000.— waard is, wordt geruild voor een hoeveelheid diamanten, die ook *f* 1000.— waard is. Enkele milligrammen diamant zijn dus gelijk aan duizenden kilo's oud papier. Wat hier gelijk is, is niet hun gewicht, of hun aantal, of hun lengte, of enige andere zichtbare eigenschap. Men zegt, hun waarde is gelijk. Er wordt dus met hun waarde gerekend. Doch wat is deze geheimzinnige rekeneenheid. Geen enkel meet-instrument, niet de fijnst gevoelige balans, geen warmte- of licht-meter kan hier dienst doen. Dit feit heeft economen er veelal toe geleid om de waarde in de menselijke inhoud zelve te zoeken. Wie ruilt, wenst toch zoveel mogelijk voor zijn goed te krijgen. En wensen, begeren zetels in ons zelf. Zo zou de waarde afhankelijk zijn van het grillige menselijke begeren. De grilligheid der prijzen met hun onbegrijpelijke dalingen en stijgingen, zouden slechts een weerspiegeling zijn van de grilligheid van het menselijke gemoed. In deze wereld van bedrog en list om het meest mogelijke voor zijn goederen te maken, de concurrent in felle strijd uit te schakelen, wereldbelen te onderwerpen, alles om een zo hoog mogelijke prijs, ter wille van een zo groot mogelijke winst, moet de mens evenwichtigheid leren en standvastigheid. Zijn begeren moet gebreideld worden, opdat het geheel niet met zulke schokken zijn verloop heeft. En zij, die beweren, dat de menselijke natuur onveranderlijk is, verklaren aan de hand van deze opvatting daarmee ook de crisissen en catastrophen voor eeuwig en onveranderlijk.

Voor hen, die niets willen weten van een algehele omvorming der economie d.i. een omvorming der samenleving, is dit dus de gelijkte theorie.

Geen wonder, dat de grondvester van de waardetheorie zijn hoon en spot uitgoot over al degenen, die de waarde uit het menselijk gemoed verklaarden en even begrijpelijk is het, dat de Marxistische waardetheorie nog steeds haar bestrijders vindt. De subjectieve waardetheorieën, die de waarde uit het menselijk gemoed verklaren, verklaren in wezen niets, laten alles bij het oude.

Dat het menselijk gemoed er bij te pas komt, wie zou het kunnen betwisten? Maar het is niet datgene, wat de waarde bepaalt. Iemand kan voor zijn goed zoveel etsen als hij wil maar hij kan er niet zoveel voor krijgen als hij wil. Aan zijn begeren wordt een onverbiddelijk halt toegeroepen door krachten buiten hem, waarop hij niet de minste invloed kan uitoefenen. En die kracht is juist de waarde. Dit is de algemene eigenschap der waren, die in de ruil zijn invloed doet gelden, doch die als zodanig voor het oog verborgen blijft. Wanneer wij echter weten, dat met het stijgen van de hoeveelheid arbeid, die aan een product is besteed, ook zijn waarde stijgt, dan is het duidelijk, als wij de zaak nader bekijken, dat de arbeid het gemeenschappelijke is, dat in alle waren aanwezig is. En wat feitelijk geruild wordt zijn hoeveelheden arbeid, of zoals Marx zegt, hoeveelheden gestolde arbeid. Deze theorie is een revolutionnaire theorie. Zij verklaart, dat alles wat waarde heeft, het resultaat is van arbeid, dat als de handen er niet aan te pas gekomen zijn, geen ding ter wereld waarde kan hebben. Zij verheft de handenarbeiders tot de scheppers van alle waarde en de arbeid tot de eerst nodige van alle menselijke bezigheden. Zij verklaart de arbeidersklasse en de arbeid tot het primaire in onze samenleving.

Maar nog meer. Deze theorie maakt voor elke producent, het proces van de productie overzichtelijk en zijn beheer van uit de werkplaats mogelijk. Indien de waarde van een product de arbeid is, dan kan hij zelf in zijn werkplaats berekenen hoeveel waarde zijn product bevat. Het is de tijd dat hij er aan heeft gearbeid. Hij is nu niet langer afhankelijk van onbegrepen krachten in de chaotische samenleving buiten het bedrijf, maar welgeordend verschijnen voor hen de die factoren, waaruit elk afzonderlijk productie-proces bestaat, die hij uit ervaring reeds had onderscheiden: de machines, de grondstoffen, beide resultaten van menselijke arbeid en de arbeid zelve. Telt hij deze, dat wil zeggen telt hij de arbeid, die zij bevatten, of op een of andere manier opgeslorpt hebben, bij elkaar op, dan weet hij de waarde, de waarde van het product van zijn arbeid.

(Slot volgt.)

Uit het land van Katoen en Heide

Lezers-interruptie.

Alvorens wij ons verhaal vervolgen, drukken wij hierbij een ingekomen briefje af. Het luidt als volgt:
W.K.

Toen ik Uw artikel las in no. 16 „Uit het land van Katoen en Heide", waarin o.a. vermeld wordt de staking bij van Heek in 1902, kwam mij een rijmpje in gedachten, dat toentertijd in Enschedé hier en daar opgekrabbeld werd. Misschien kan het U nog te pas komen. Het is een gefingeerd grafschrift, luidende:

> Hier ligt van Heek
> Van Rigtersbeek,
> Lombok en Kremersmaten,
> De duivel zel
> Hem in de hel
> Wel dekens weven laten.
>
> Groetend,
>
> enz.

De andere lezers zullen ongetwijfeld dit bewijs van medeleven evenzeer weten te waarderen als de redactie.

De houding van de vakbeweging in de strijd der textielarbeiders!

Wij gaan nu dus even een periode terug.

We hebben in het verloop van ons overzicht reeds geschetst, dat het verzet tegen de uitbuiting door de arbeiders slechts zeer individueel geschiedde. Hoewel de fabrikanten in hun vereniging zeer sterk georganiseerd waren, ontbrak bijna elke vorm van organisatie bij de arbeiders. Er ontstonden wel, zoals we reeds schreven, enkele plaatselijke bonden en bondjes, waarvan we noemden o.a. in Enschede de Fabriekarbeidersvereniging „Voor-uit" en de Alg. Ned. Wevers- en Spinnersbond, in Deventer de Textielarbeidersvereniging „Broedertrouw", doch met een eigenlijke organisatie had dit alles weinig of niets gemeen. Dit groeide eerst langzaam, doch ook dan blijft de splitsing naar geloof en politieke richting gehandhaafd. Voor de oorlog bestond in de textielindustrie de christelijke textielarbeidersorganisatie „Unitas", de katholieke „St. Lambertus", de politiek onafhankelijke „P.O.T.A.", de bij het N.A.S. aangesloten Land. Fed. van Textielarbeiders en de syndicalistische Federatie, aangesloten bij het N.S.V. Daarnaast waren er dan nog z.g. standenorganisaties, meest plaatselijk of zelfs beperkt tot een fabriek, waarin de touwbazen en ander z.g. hoger personeel waren georganiseerd.

Dat deze verdeeldheid en verscheidenheid van organisatie zelfs in de bloeiperiode van het kapitalisme, toen de vakbeweging nog kon worden gezien als de natuurlijke strijdorganisatievorm van de arbeidersklasse, funest was voor de strijd om verbetering van de arbeidsvoorwaarden, behoeft zeker geen betoog. En voor de bezittende klasse was reeds toen de waarde van de z.g. confessionele organisaties gelegen in hun principiële afwijzing van de klassenstrijd. Dan kwam daar natuurlijk nog de onderlinge concurrentiestrijd, tussen deze verschillende organisaties bij. Zij trachtten elkaar steeds weer vliegen af te vangen, hetgeen de zo noodzakelijke eenheid van optreden verhinderde.

Langzamerhand voerde de ontwikkeling van het kapitalisme de grootste organisaties, de moderne en de confessionele vooraan, steeds meer tot de methode van georganiseerd overleg met de patroonsorganisaties. Ook de moderne bond ging dus de weg op van het nastreven van de klassenvrede, inplaats van de klassenstrijd. Tengevolge van dit overleg, gepaard aan de idee van „klassenvrede", beide verband houdende met de nieuwe verhoudingen in het kapitalisme, kwamen de arbeidersbelangen steeds meer in het gedrang.

Mede daardoor nam het aantal ongeorganiseerden toe en helaas niet steeds uit principiële klasseoverwegingen van de arbeiders. Velen van hen waren vaak maar al te gaarne bereid in geval van actie als stakingbrekers op te treden. Vóór het uitbreken van de oorlog bedroeg de daling van het percentage in ledental voor de Eendracht 28 %, terwijl dit voor St. Lambertus en Unitas (de beide confessionele bonden) respectievelijk 22 en 9 % bedroeg.

Enerzijds dus een aanvoelen, dat de betekenis van vakorganisatie daalde, anderzijds ook een daling van klassebesef bij de arbeiders zelf, die wel sterk wordt gedemonstreerd door het feit, dat die organisaties het minste verlies leden, waar de klassegedachte het zwakst leefde.

Wat klasse-inzicht betreft, maakte de bij het N.A.S. aangesloten Landelijke federatie van Textielarbeiders, die alshans trachtte de strijd zoveel mogelijk van onderaas op te doen organiseren, een gunstige uitzondering.

Haar geringe ledental en dus ook betrekkelijk geringe invloed onder de arbeiders, daarbij een zeker soort sectarisme, vormden echter een grote belemmering. Toen dan ook in de grote staking van 1931—1932 de federatie voorstelde tot een gezamenlijke stakingsleiding te komen, om een steunactie voor de ongeorganiseerde textielarbeiders in het leven te roepen, werd dit alles door de drie samenwerkende organisaties hooghartig van de hand gewezen en ging men zijn eigen weg, de federatie van alles buitensluitend. De tactiek werd om te trachten zo spoedig mogelijk van dit conflict af te komen, het zo rustig mogelijk te doen verlopen. Vooral geen uitbreiding te bewerken door oproepen tot solidariteit. Hierbij werd zelfs zover gegaan, dat toen tegelijkertijd onrust ontstond in de Tilburgse wollenstoffenindustrie tegen arbeidsvoorwaarden, die nog slechter waren dan die in de Twentse katoenindustrie, de besturen, buiten de leden om, met tegenvoorstellen kwamen, die rondut een beschaming betekenden voor elke arbeidersorganisatie. Men zag het dan ook gebeuren, dat hoofdbestuurders van een arbeidersorganisatie onder politiegeleide naar hun woning werden gebracht. Alleen het feit, dat aan de organisaties werkloozenkassen waren verbonden hield nog een tamelijk betekenend aantal aan de verschillende organisaties verbonden. Het resultaat was echter toch zo, dat de organisaties als het ware beeglipen en er vlak voor de oorlog nog slechts p.m. 11.000 werklieden bij de diverse organisaties waren aangesloten. De Twentse arbeider had tengevolge van het voortdurende gehandel en gejaagd, waarvan hij de dupe was geworden, alle vertrouwen in elke organisatie verloren.

Naastenliefde

Op een regenachtige middag staan een aantal mensen in een Amsterdams tramhuisje te wachten op de tram. Een sjofel gekleede vrouw komt binnen met een pamfletje in haar hand. „Wilt U iets lezen over de liefde tot de naaste?" vraagt ze aan ieder der wachtenden. En stuk voor stuk schudden dezen afwijzend hun hoofd, of zeggen nors: nee.

De juffrouw leurt verder met haar „naastenliefde", maar niemand schijnt interesse te hebben.

Naastenliefde, in een wereld waar de ene officiële moordpartij in het groot nog niet is afgelopen, of de andere wordt al weer voorbereid. Naastenliefde in een wereld, waar enkele machtigen over het lot en leven van millioenen beslissen: waar duizenden trachten omhoog te komen door millioenen medemensen omlaag te trappen.

Bestaat de „liefde tot de naaste" dan slechts in bijbel-tractaatjes?

Toch weten we, dat in de afgelopen oorlogsjaren, ondanks bruut geweld en machtswellust, de liefde tot de naaste haar werk heeft gedaan. Hoevelen hebben niet leven en bezittingen op het spel gezet (hoe schamel ook vaak die bezittingen waren), om de medemens te helpen?

En — om maar eens bij straattonelen te blijven — hoe vaak zien we niet, dat bij ongevallen, mensen direct klaar staan om te helpen, of de reddende hand uit te steken. Het lijkt vaak of dit zuiver instinctief gebeurt.

Inderdaad: de drang om te helpen, als men voor zijn oogen ziet, dat iemand in gevaar is, is een instinctieve drang. Men helpt vaak impulsief en gaat later twijfelen, of men wel goed gedaan heeft. Zo ook, wanneer men hoort, dat iemand in nood

verkeert, biedt men zijn hulp niet zo spontaan aan, dan wanneer men het voor zijn ogen ziet gebeuren.

Deze instinctieve drang tot helpen is in wezen niets anders dan onze sociale drift tot bijstand van de soortgenoot. Bij alle dieren, die in grote kudden leven, kan men solidariteit t.o.v. zijn kuddegenoten opmerken.

De gehele kudde is in gevaar, wanneer één lid bedreigd wordt; de hele kudde komt dan ook in staat van verdediging.

Wij mensen leven niet gelijk een kudde olifanten allen bij elkaar. We zijn verspreid over de gehele aarde. Wel is er heel wat veranderd, sinds barbaarsse volksstammen in groepsverband door de wereld zwierven. Ook dat sociale instinct dat de mensen in de uren des gevaars, de zwakken en hulpbehoevenden onder hen deed beschermen, is veranderd. In hun strijd tegen de natuurkrachten waren de primitieve mensen direct op elkaar aangewezen.

Toen de ontwikkeling der techniek voortschreed, werd de maatschappij gecompliceerder. De mensen voelden zich niet langer opgenomen in één grote familie. De klasse-scheidingen, die ontstonden, betekenden belangenscheidingen. Het geheel werd verbroken. En, waar zij vroeger handelden, gedreven door instincten, plaatste zich nu tussen de instinctieve impuls en de daad: **de gedachte.** De gedachte, waarvan de inhoud bepaald werd door de maatschappelijke verhoudingen waaronder men leefde.

In het kapitalisme, waar de productie gericht is op de winst, waar alles tot koopwaar geworden is, waar „niets voor niets" te krijgen is, daar wordt de instinctieve drang tot helpen, gevolgd door de vraag: brengt het mij iets op? of: kan ik er schade door lijden? Dan lijkt het of degenen die zich houden aan het devies: „ieder voor zich en Goo voor ons allen" nog het verstandigst zijn.

Het op eigen kracht naar boven komen, geldt in de kapitalistische maatschappij voor hoogste deugd. Maar in deze maatschappij is het evenwel zo gesteld, dat dit naar boven komen slechts enkelen kan gelukken, de grote massa blijft onder. Daardoor verandert langzamerhand de inhoud van de gedachte, die staat tussen instinctieve drang en daad. De onderdrukte massa's weten reeds dat zij, om uit hun ellende te komen, op elkaar aangewezen zijn. Bij de telkens opvlammende strijd hebben zij dit ondervonden. Gen enkel stuk strijd kon gevoerd worden zonder solidariteit. Dan komt de naastenliefde in een nieuwe vorm naar voren. Hier gaat het dan niet meer om de hulp van het ene individu aan het andere, maar om het algemene klasse-belang van de onderdrukte en uitgebuite klasse.

Weliswaar wordt dit weer vergeten, als de strijd afgelopen is, en de strijd om het bestaan voor elk afzonderlijk weer begint. Maar toch, bij iedere staking zien we altijd weer prachtige staaltjes van solidariteit. En bij revolutionnaire massa-beweginen komt deze solidariteit tot een hoogtepunt. Men overweegt dan geen persoonlijk voor- of nadeel, men helpt elkaar, omdat de overtuiging aanwezig is, dat de strijd gewonnen moet worden, en men vastbesloten is, om alles te doen, wat tot die overwinning kan bijdragen.

De klasse van uitgebuiten en onderdrukten wordt steeds groter. Sinds de tweede wereld-oorlog zijn meer en meer mensen in de ellende, in de bezitloosheid gedreven. In Europa en Azië zijn gehele bevolkingsgroepen op drift. Mensen zwerven langs de wegen, beroofd van al hun bezittingen; ze zijn op elkaar aangewezen. Velen van hen voelden zich enige jaren geleden nog veilig en dachten hun bestaan welverzekerd. Hun huis was hun burcht. Nu moeten zij in kampen bij elkaar kruipen en zij gevoelen de noodzaak om hun bestaan wat minder hopeloos te maken, door onderlinge kameraadschap.

Voor steeds grotere massa's wordt het leven uitzichtlozer. En, als een bedreiging van het bestaan van allen staat de uiterste consequentie van het kapitalisme, voor ons: de alles vernietigende wereldoorlog. Nu heeft de kapitalistische moraal „ieder voor zich en God voor ons allen" elke betekenis verloren. Voor het grootste deel der mensen is het nu onmogelijk geworden, om eigen lijf en goed te redden, evenals het onmogelijk geworden is, om nog omhoog te komen, door slechts aan eigen belang te denken. Ook het levenspeil van allen wordt steeds verder omlaaggeschroefd. De bestaanszekerheid van ieder is verdwenen.

SPARTACUS EN HET ARBEIDERSFRONT

De oude uitspraak in de arbeidersbeweging: De bevrijding van de arbeidersklasse moet het werk van die klasse zelf zijn", krijgt na de voor de arbeiders teleurstellende ervaringen ten aanzien van het machtsstreven der politieke partijen en de staatssocialistische opvattingen, een vernieuwde en veel diepere betekenis. Wie de productiemiddelen beheerst, beheerst het maatschappelijke leven. De ontwikkeling van het kapitalisme gaat steeds verder in de richting van een absolute verslaving van de grote massa. Wil deze de klassenstrijd verder voeren, wil zij zich tegen deze verslaving verzetten, dan moet zij als klasse tegen de uitbuiting strijden. Wil zij daarin uiteindelijk succes hebben, dan dwingt deze ontwikkeling van het stelsel ook tot strijd van de arbeidersklasse tegen de maatschappelijke grondslagen zelf. Die maatschappelijke grondslagen zijn immers juist zodanig dat de voortbrengingsmiddelen niet aan de werkenden behoren. Zo voert de strijd tegen de uitbuiting in deze periode de arbeiders voortdurend meer in de richting van het aanvechten van deze grondslagen, voedt hen op in bewustheid, dat zij zelf als arbeiders gezamenlijk de fabrieken en de werkplaatsen moeten beheersen. Hoe moeilijk het nu ook lijkt, en hoe langzaam, naar velen onzer menen, dat inzicht ook vordert, het moet hen, die deze ontwikkelingsgang zien, duidelijk zijn, dat deze inzichten eens algemeen zullen worden. Dat is de grote morele steun, waarvan we ons allen als voortrekkers, steeds weer bewust moeten maken, als de omstandigheden moeilijk zijn.

In die opvattingen is een organisatie als de Communistenbond Sparatcus, ongeacht of wij haar partij noemen, principieel van totaal ander karakter dan de oude politieke partijen. Haar leden zijn, behoren althans te zijn, arbeiders, die zich voortrekkers weten, propagandisten voor het wordende nieuwe inzicht van de klasse. Al wat zij in de klasse doen, moet er op gericht zijn, de arbeiders, de bedrijfsgenoten, het beeld van de nieuwe maasabewegingen duidelijk voor de geest te brengen, Het moet er op zijn gericht het zelf denken, het zelf handelen, het zelf organiseren te bevorderen, ook dan wanneer dat nog maar half werk is. Zij zullen dat moeten doen met tact, met inzicht, en overtuigd dat elke bescheiden stap van de klasse, of van een deel van de klasse, een gewonnen stap is.

Steeds zullen zij zich in het gelid van de strijdenden moeten scharen, maar altijd weer met de gedachte, om er niet zonder meer in onder te gaan, maar om er hun taak te verrichten in de strijd en in de groei van het klasseweten.

Wij willen niet zeggen, dat dit steeds makkelijk en eenvoudig is. Voortdurend zal moeten worden nagegaan, waar het werken in organisatorisch verband uit die overwegingen verantwoord en plicht is. En daarbij moet steeds de doorslag geven, het antwoord op de vraag: Is hier een mogelijkheid tot groei naar het nieuwe, of is in wezen dit organisme schadelijk voor de klasse. Zo werken Spartacisten in en aan het klassefront.

Hun eigen organisatie moeten zij willen maken tot een voorbeeld van zelf-organisatie en zelfbeheer van de arbeiders, waardoor zij ook zelf de ervaringen opdoen, die nodig zijn. Maar daarover de volgende keer.

Voor de onterfden, voor de arbeiders wordt die toestand onhoudbaar.

Als een ijzeren consequentie van onze strijd om het bestaan, moeten we nu strijden voor het bestaan van allen. We **moeten** nu de strijd aanpakken, tegen het kapitalisme, allen gezamenlijk. Een enorme solidariteit is daarvoor nodig. Een liefde tot de naaste, die inhoudt een verbeten strijdwil, een nimmer willen vergeten van de ellende, die over de wereld gebracht is en nog gebracht wordt.

Om deze liefde op te brengen is inzicht nodig. Inzicht in de klassemaatschappij, een weten, wie en waar de vijanden zijn, en het bewustzijn, dat het lot van alle arbeiders, waar ter wereld zij zich ook bevinden, een gemeenschappelijk lot is. Dat inzicht hebben wij arbeiders der gehele wereld nodig om in een wereldomvattende solidariteit de mensheid voor de ondergang te kunnen behoeden.

Van de Maaskant

Onze lezers weten het reeds. Rotterdam is de stad van de grote pas gebouwde of in aanbouw zijnde grote gebouwen als banken, verzekeringspaleizen, luxe hotels en dergelijke. Sporadisch treffen we hier en daar ook nog wel eens woningbouw aan. Reeds eerder zetten we uiteen, dat dit voortsproot uit de doodeenvoudige reden, dat banken nu eenmaal een betere belegging vormen dan arbeiderswoningen. Hoewel, zo'n erg slechte belegging schijnt het toch ook weer niet te zijn. Tenminste, we lazen ergens een verslag van een huizen-exploitatie maatschappij „Gemeenschappelijk Eigendom", welke toch altijd nog een 6% dividend over 1947 uitkeerde. Maar gelukkig, we hebben nu weer een nieuwe minister van wederopbouw, die zijn volle tijd ook inderdaad wil gaan besteden aan deze wederopbouw. Wanneer hij tenminste ook niet gelijk zijn voorganger eveneens Indonesische bevliegingen gaat krijgen, want dan loopt de boel weer in de soep. Ook deze minister is het niet ontgaan, dat men in Rotterdam van alles bouwde, alleen geen arbeiderswoningen. Nu ben je socialist of je bent het niet, en de nieuwe minister is ook „socialist". Althans lid van de Partij v. d. Arbeid. Dientengevolge is hij het aan zijn „socialistisch geweten" verplicht, afgezien natuurlijk nog van het feit dat er zeer binnenkort weer verkiezingen in het zicht zijn, ook iets over die woningbouw te zeggen. Hij heeft dan verklaard, dat hij wat betreft de aanbouw in Rotterdam voor een voldongen feit stond, doch dat er in het bouwprogram 1948 veel minder voor dit soort bouw is uitgetrokken. Waaruit dus hopenlijk geconcludeerd mag worden, dat er wat meer aandacht aan woningbouw besteed zal worden.

Hoe hoog de nood intussen al is gestegen moge 't volgende demonstreren. Het huis van het arbeidersgezin Pot stond aan de rand der gemeente Rotterdam. Ver van het drukke stadsgewoel en ver ook van industriepanden welke in geval van oorlog een mikpunt voor vijandelijke bommenwerpers zouden kunnen zijn. Niettemin kwamen de bezetters op de onzalige gedachte, dat de vijand mogelijk wel eens, langs deze binnenweg door de polders, de stad zou kunnen trachten te overrompelen. Fluks werden bunkers en afweerstellingen gebouwd en kwam daardoor het huis van Pot in het schootsveld van het geschut te liggen. Men kent het recept: „afbreken"; en dus stond het gezin, bestaande uit man, vrouw en zeven kinderen plotseling op straat. Na overleg met de stichting Volkshuisvesting trok het gezin in de woning van een Duits-gezinde tuinder, welke met „Dolle Dinsdag" overhaast de kulerlatten had genomen.

Alles ging goed tot deze tuinder weer terug kwam en middels een advocaat zijn woning weer terug eiste. De vordering werd toegewezen en met behulp van politie en deurwaarder werd Pot voor de tweede maal op straat gezet. Nu zit hij in een klein huisje bij de grootouders op een vliering. Nergens een woning te bekomen. Ze snappen er natuurlijk niets van. Gedurende de gehele oorlog zijn ze „goede" vaderlanders geweest en nu worden ze door de wetten van ditzelfde vaderland ten behoeve van een „foutieve" vaderlander op straat gezet. Ze snappen natuurlijk niet, dat de wetten des lands nu eenmaal zo in elkander zijn gefabriekt om de orde van de eigendom te beschermen. Het „recht" moet immers zijn loop hebben en dus „moet Barbertje hangen". Hetzelfde „recht" dat grote bankgebouwen doet voorgaan aan behoorlijke woningvoorziening.

8 MEI 1948 PRIJS 12 CENT 8e Jaargang No 19

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.: postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II. Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg. „De Vlam". postgiro 168797 te A'dam

Een verenigd Europa?

Er is in Spartacus reeds veel geschreven over de tegenstellingen tussen Rusland en Amerika, zelfs reeds in een tijd, dat alle andere bladen deze tegenstellingen niet wilden zien. Nu staan alle dagen weekbladen er vol van. Al naar hun verbondenheid met de ene of andere politieke partij scharen zij zich in hun propaganda aan de zijde van Amerika of Rusland. Dat de tegenstellingen op een gewapend conflict moeten uitlopen geven de meesten onomwonden toe. De laatste tijd zijn er echter richtingen, die propaganda maken voor een Verenigd Europa, als enig middel om een wereldramp te kunnen voorkomen.

In dit licht willen we nu nog eens de gehele wereldsituatie van dit ogenblik bezien.

Daar is dan het Amerikaanse dollarkapitaal, dat in zijn enorme trusts en monopolies verenigd, het gehele maatschappelijke leven in Amerika beheerst. Met zijn milliarden oefent het de controle uit over de pers, de radio, de film, en maakt het de binnen- en buitenlandse politiek.

Door de enorme ontwikkeling der techniek wordt zijn productievermogen voortdurend groter. Het is deze ontwikkeling, die het dwingt zijn macht ook buiten Amerika uit te breiden. Het heeft de gehele wereld nodig, niet alleen als afzetgebied, maar ook om zijn kapitaal daarheen te kunnen exporteren. Het vraagt voortdurend nieuwe beleggingsmogelijkheden en nieuwe uitbuitingsgebieden. Slechts de mogelijkheid tot expansie kan het doen voortbestaan. Want dit is de kern van het kapitalistische bedrijfsleven, uitbreiden, steeds meer produceren. Stilstand betekent niet slechts achteruitgang, maar een kapitalistisch bedrijf, dat jaar in jaar uit op hetzelfde peil blijft produceren, gaat onherroepelijk de ondergang tegemoet. Ook al zijn de bedrijven verenigd in machtige concerns, dan nog blijft de wet der expansie voor hen gelden.

In een verenigd Europa, d.w.z. een Europa, waar de tolgrenzen en invoermoeilijkheden uit de weg zijn geruimd, waar men arbeiders gemakkelijk van het ene uitbuitingsgebied naar het andere kan dirigeren, waar het loon- en voedselpeil geniveleerd is, daar heeft het monopoliekapitaal van Amerika precies wat het nodig heeft. En daar zal het dan ook regeren met ijzeren hand. Laten we ons daarover maar geen illusies maken. En dàt verenigd Europa verstevigt ook zijn positie tegenover Rusland. Want, een verenigd Europa, opgebouwd met Amerikaans kapitaal en politiek beheerst door dat kapitaal, levert een Europees leger, dat is, een militaire eenheid, onder opperbevel van Amerika.

In Rusland wordt de macht niet uitgeoefend door de particuliere ondernemers, maar door de staat met zijn partij-apparaat. Het partij-apparaat, dat hierarchisch opgebouwd is, levert de bureaucratie, die het maatschappelijk leven beheerst, zoals in Amerika het monopolie-kapitaal dit doet. Deze bureaucratie heeft de beschikking over het productie-apparaat en verdeelt de vruchten van de arbeid der werkende massaas. Een deel daarvan eigent ze zich toe, het grootste deel wordt opnieuw in de productie gestoken. Daarom groeit ook het Russische productieapparaat enorm snel. Daarom moet ook deze macht zich buiten de eigen nationale grenzen uitbreiden. Omdat het Russische productie-stelsel berust op de ene grote centrale macht, de staat, daarom moet Rusland in die landen, die het nodig heeft voor zijn expansie, ook in de allereerste plaats zijn staatsmacht stevig vestigen. Het doet dit door middel van de militaire dictatuur, door de nationalisatie van banken en sleutel-industrieën. Het moet dit doen, het wezen van zijn gehele economische stelsel brengt dit mee. Daarom vormt zijn economie een afgesloten geheel, en is ondoordringbaar voor het buitenlandse kapitaal.

Zo dwingt de economische noodzaak Amerika, terwille van zijn politieke en economische macht met geweld het Russische ijzeren gordijn omhoog te halen en dezelfde noodzaak dwingt de Russische heersende klasse om in geheel Europa met een economisch en politiek systeem door te dringen, een systeem, dat niet verenigbaar is met het Amerikaanse.

Is er voor Europa dan geen andere weg, dan òf onder de dictatuur van het Amerikaanse monopolie-kapitaal, òf onder die van het Russische staatskapitalisme te komen?

Deze toestand zou trouwens alleen door toepassing van geweld volledig bereikt kunnen worden.

De richtingen, die propaganda maken voor een Verenigd Europa, menen echter daarmede een wereldramp te kunnen voorkomen, zoals we hierboven ook reeds schreven.

Dit Europa zou dan een socialistisch Europa moeten zijn, want het socialisme zou Europa die welvaart en zelfstandigheid brengen, die de noodzaak van een oorlog wegnemen.

Een van de ijverigste propagandisten voor deze gedachtegang is wel het weekblad „De Vlam". In het artikel „Socialisme of „Asperine" presenteert de redactie het socialisme als radicaal geneesmiddel voor de zieke wereld.

Hoe dat socialisme er uit moet zien, komen we niet aan de weet. Als er mee bedoeld wordt het socialisme van de Engelse Labour-regering, het socialisme van Schumann, Gaspari en Nenni, dan ziet het er droevig voor de arbeiders uit. Het is immers overduidelijk, dat dit socialisme zich inzet voor het Amerikaanse dollar-kapitaal, dat dit socialisme geen enkele grondige omverwerping van bestaande bezitsverhouding beoogt, integendeel de knevelarij van de arbeidersklasse in stand houdt. Moeten we soms nog herinneren aan de politiek van Engeland in Palestina? Of, en dan zij we meteen dichter bij huis, aan de „socialistische" politiek van de Partij van de Arbeid t.o.v. Indonesië?

Een verenigd Europa met een socialisme, zoals we dat uit de Partij van de Arbeid en haar internationale schakeringen kennen, zou slechts een versterking van het Amerikaanse blok betekenen, en daarmede geen oorlog voorkomen, maar die